

Stortingets president

fra representanten Erik Solheim
"Den forbruksvekst Regjeringen legger opp til i 1994 vil innebære økt nød og fattigdom i store deler av verden for øvrig og vil bety ytterligere miljøforringelse.
Hvordan vil regjeringen legge om politikken slik at den blir i tråd med Brundtlandkommisjonens og Rio-konferansens anbefalinger om en bærekraftig utvikling?"

President,

En bærekraftig utvikling betyr ikke nullvekst, men at den økonomiske veksten og forbruket utvikler seg innenfor de grensene som naturen setter.

Regjeringens langtidsprogram inneholder en bred drøfting av disse spørsmålene. Det er ingen enkel og entydig sammenheng mellom økonomisk vekst og utviklingen i miljøet. Virkningene på miljøet avhenger av hva som produseres og hvordan det produseres. Det er særlig viktig hvor godt vi forvalter våre ressurser og hva slags energi vi bruker. Produksjons- og forbruksmønstre må endres og veksten gis en retning og et innhold som tar hensyn til miljøet.

Sammenhengene mellom den økonomiske og sosiale utvikling i vår del av verden og fattigdommen og nøden i utviklingslandene er nok også mer sammensatt enn spørsmålet gir uttrykk for. Det er ikke slik at redusert forbruk i Nord uten videre fører til større kapasitet til å avhjelpe nød og fattigdom i utviklingslandene. Norge har ikke et spesielt høyt privat forbruk sett i OECD-målestokk. Vi har verdens høyeste utviklingshjelp pr. innbygger.

Vi har gått lenger enn andre land i å ta i bruk avgifter for å endre vårt forbruk i bærekraftig retning, og vi vil fortsette å være en pådriver i internasjonal

sammenheng. Det er ikke bare Norges bidrag alene som vil ha avgjørende virkning på nøden, men hva verdens land kan få til gjennom samarbeid.

I Langtidsprogrammet er det presentert fremskrivninger for de neste 40 årene. Den økonomiske veksten i disse beregningene er langt lavere enn det vi har vært vant med i etterkrigstiden, men mange synes likevel det er urimelig at vi skal øke velstanden ytterligere fra et nivå som allerede i dag er høyt. Da er det viktig å være klar over at mellom halvparten og to tredjedeler av den anslåtte økonomiske veksten framover mot år 2030 skyldes kunnskap og en bedre organisering, ikke økt bruk av innsatsfaktorer som naturressurser eller produksjonskapital.

Med en slik vekst, der særlig kunnskapsnivået øker sterkt og der vi tar i bruk de teknologiske mulighetene som utvikles nasjonalt og internasjonalt, kan det mer enn hittil være mulig å kombinere økt verdiskaping med et bedre miljø. Mange utslipp er anslått å gå ned over 40-årsperioden.

Veksten de neste tiårene vil særlig komme i tjenesteproduksjon, og i mindre grad i produksjon av varer. Det betyr blant annet at stadig flere av oss vil arbeide innenfor omsorg og helse, i skole, utdanning og forskning og i kultursektoren. Selv om vi i forhold til de aller fleste land satser betydelig på disse områdene, er det liten tvil om at det er behov for å styrke innsatsen ytterligere i årene som kommer. For å få til dette, og for å skape et tilstrekkelig inntektsgrunnlag til å løse andre oppgaver, må vi ta i bruk ny teknologi som bidrar til at vi får mer ut av våre ressurser.

I miljøpolitikken er det grenser for hvor langt enkeltland kan gå alene, uten å risikere at arbeidsplasser blir nedlagt og flyttet ut. Norge er et foregangsland, blant annet ved at vi er villige til å bruke sterke økonomiske virkemidler. Norge vil fortsatt arbeide meget aktivt for å få til et ambisiøst internasjonalt avtaleverk som kan bidra effektivt til å bedre miljøet på tvers av landegrensene.